

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בית כנסת קירבון גלילות
נוסד 1975 רז"ה האזנים זיג"ר 5 ראשלי"צ

בראשות הרח"ג הנזן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "עם זו יצרתי לי"

א"א צדקתך / א"א תחנון
במוצש"ק - ברכת הלבנה
תקופה: יום ב' 18:30-19:30 בערב
פרשת הנשיאים / ברכת האילנות

הדלקת נרות: 18:43
מוצאי שבת: 19:40
מוצאי שבת ר"ת: 20:16

נגמרו הסיפורים! קדימה לעבודה!!

מעומק אישיותנו. הם פורצים את מחסומי המודע ומסנני המסכות שלנו ואינם מתחשבים בביקורת הדעת וההכרה. הם מעידים על התת-מודע שלנו שזקוק לשיפור ולתיקון...

בכל זאת אחר ההסבר המלומד, מדוע מחמירה התורה כל כך ומחייבת את החוטא בשגגה להביא קורבן? הלא מדובר בחטא שאם האדם היה מודע למעשיו, לא היה נכשל בו. הרי בסך הכל אנו בני אדם שהטעות רובצת לפתחם, הרי בינינו עוד לא היה בן אדם מושלם: "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא". אפילו למשה רבנו מצאו עשר כישלונות. הרי עוד לא יוצרה אפילו מכונה שחפה ונקייה מכל טעות. כל מכונה צריכה תיקון לפעמים, אז אנחנו בשר ודם מלאי דחפים וצרכים לחצים ושכיחות אז למה ככה יורדים לנו לחיים?

חוץ מזה מה זו הירידה הזאת לדקויות? למשמעותו העמוקה, הפנימית והנסתרת של כל מעשה, מה אין לנו יותר מה לתקן ברמת המעשה? גמרנו והשלמנו את כל הדברים הפשוטים שאנחנו מודעים להם? האם המעשים הנעשים בכוונה תחילה אינם מקום מספיק נרחב להתעסק בו, עד שלא נשאר עוד במה להתעסק רק במה שבת מודע?

האמת היא שאפילו אלוקים שאל את עצמו את השאלות הללו והחליט ששאלות אלו במקום, התשובה שלו לא הייתה נעימה. הוא החליט שברמה שלנו באמת אין לנו מה להתעסק עם בית המקדש. יש לנו כל כך הרבה מה לתקן בשטח הבסיסי, המודע והמתוכנן הרגיל, שזה פשוט הזוי לתת לנו מכשיר לתיקון התת-מודע.

זו הסיבה שבית מקדשנו חרב בעווננו. אנחנו באמת כל כך מעוותים ויש לנו כל-כך הרבה מה לעבוד על הטעויות הרגילות, המודעות והמכוונות שלנו ולכן כל דיבור על חטאים שנעשים בתת מודע יוצר אצלנו דחייה וזרות.

אי אפשר לדבר איתנו על זה. אנחנו פשוט לא שם. זה לא נשמע ריאלי. בית המקדש נועד לליגה אחרת. אבל בכל זאת אנחנו צריכים לשמוח שיש לנו שייכות כל-שהיא למצב שבו כולנו נהיה נקיים במודע ובתת-מודע.

(הרח"ג ניר אריאל שליט"א)

שבת שלום!

עם פתיחת ספר ויקרא המפגש עם פרשיות השבוע משנה צורה והופך בבת אחת ממפגש חי ומוכן, קליל פשוט וקליט למפגש עלום ומרוחק. איפה הם הסיפורים היפים על אבותינו ומידות הנפש שלהם שריתקו אותנו אליהם בעבותות אהבה במהלך ספר בראשית. לאן נעלמה הקריאה הנעימה על פלאי יציאת מצרים וניסי המדבר עם כל ההסתבכויות של העם הזה, שבספר שמות...

איך שמתחילה הקריאה בחומש ויקרא העוסק בהרחבה בפרשיות הקורבנות, ושאר ענייני הקודש והמקדש אנחנו מדברים מול בעלי עיניים עצומות ולא דווקא מתוך מאמץ להתרכזות. לא לחינם הספר הזה נקרא לשון חכמינו, ספר העבודה, כי בעצם הוא אומר לנו בשפה מאוד ברורה, "חביבי נגמרו הסיפורים קדימה לעבודה!"

אבל כאן הבן שואל מה העבודה הזאת לכם. למה עבודת בית המקדש נקראת בשם הכללי הזה "עבודה"? מה עד עכשיו ישבנו לנוח?

כדי לענות על זה אנחנו צריכים להבין מהי מהות העבודה בבית המקדש ומהו שורשה. אם נבחן את הנקודה המרכזית בכל העבודות בבית המקדש, נראה לי שכולם יסכימו לומר שזו היא כפרה. כן המלה היפה הזו שהסתתרה אומרות כשהן רוצות להביע אהבה: "כפרה עליך", זו המלה המתאימה למקדש מקור האהבה. עיקר עבודת בית המקדש נוסבת סביב הציר הזה "כפרה", טוב כפרה עליכם, כפרה על מה, למה מה עשינו?

אם נעמיק עוד קצת על מה הכפרה נגלה באופן די מפתיע שבכל ארסנל נשקי; הניקיון, החיטוי והכפרה שבמקדש אין אפילו משהו אחד שבא לכפר על עבירה שנעשתה במזיד ובכוונה תחילה. בכל הקרבנות באנו לכפר על השוגג, על מה שהתפלל לנו בלי כוונה, על כל הדברים הקטנים שעשינו בלי לשים לב: שכחנו שהיום שבת, חשבנו שמותר לאכול משהו שהתברר כאסור... דברים קטנים שממש לא כדי להתעכב עליהם.

המפרשים טורחים לבאר שזה לא שמעשה השגגה והמעידה בפועל היא הגורמת לחובה של הבאת הקורבן, כי אם המסתתר מאחוריה. המעשים שאנו עושים ללא משים וללא כוונה בצורה הטבעית והספונטנית ביותר הם הפרצוף האמיתי שלנו. המעשים האלה צומחים

"ויקרא אל משה": משל למלך שצווה לעבדו לבנות לו ארמון פאר. בנה העבד ארמון לתפארת, קישטו בקישוטים נפלאים והכניס לתוכו כלים יקרים. על כל עמוד ועמוד מארמון המלוכה חרט העבד את שמו של המלך בתוך הסמל המלוכני. גם על הכלים המפוארים והנאים סימן העבד את סימון המלוכה המיוחד. כאשר נכנס המלך לארמון החדש הביט סביבו בהתפעלות על היופי וההדר של הארמון. וכאשר ראה על כל פריט ופריט את סמל ארמון המלוכה, התרגשותו עלתה וגאתה... חשב המלך בלבו, עבדי היקר עמל כה קשה לשמח את לבי, מה אוכל להשיב לו? עד שעלה בלבו שלא יתכן שאני - המלך יושב בארמון הנהדר ונהנה מכל רגע, בו בזמן שעבדי היקר יושב בחוץ במקום פשוט ועלוב, אין זה נאה אמר המלך למשרתיו: קראו לו וישב יחד עמי בארמוני! כך הנמשל: משה רבינו הקים את המשכן ואת כל כליו. ועל כל כלי וכלי, ועל כל פעולה ופעולה אמר "כאשר צווה ה' את משה". אמר הקב"ה: כבוד גדול כזה עשה לי עבדי משה, שבכל דבר ייחד את שמי עליו, ועתה יהיה הוא בחוץ? מיד "ויקרא אל משה".

האות א' מהמילה "ויקרא" נכתבה קטנה משאר האותיות. מדוע? תירץ הצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחא זצ"ל: בא הכתוב ללמדנו את ענוותנותו של משה רבינו. אף בשעה שהוא עומד ומדבר עם הקב"ה מלכו של עולם בכל זאת נשאר משה עניו מכל האדם.

המשיל הרבי את הדבר לאדם המטפס ועולה על הר גבוה, כאשר הוא מגיע לראש ההר, עומד ומביט סביב בהנאה ומדמה בנפשו שהוא רם ונישא מכל הסובב אותו... אך כמובן אם חכם הוא, יבין כי לא הוא הגבוה והרם, אלא ההר אשר הוא עומד עליו הוא הגבוה... והוא - האדם נשאר קטן למול ההרים הסובבים אותו... וכקטן המטפס ועולה על השולחן במרכז הבית וקורא בקול גדול: אני הכי גבוה מכולם.. כן הוא גם הנמשל: אף שהקב"ה קרא למשה לדבר עמו. נשאר משה רבינו עניו ולא תלה את הכבוד בעצמו.

"והקטיר הכהן את הכל המזבחה": פעם שיגר רבינו חיים מוולאז'ין שליח כדי לאסוף מומן לאחזקת הישיבה. אחד מבעלי הבתים סירב לתת את תרומתו ביד המשולח. בא האיש לפני רבי חיים וטען את טענתו: חלילה לי מלהימנע מלהשתתף באחזקת הישיבה. אדרבה, מבקש אני ליתן את תרומתי ישר אל ידיו של ראש הישיבה, כדי שכל המעות במלואן יגיעו לידי הישיבה ולא יצטרכו ליפול בחלקן בידי המשולח, שיטול את חלקו עבור טרחתו. סירב רבי חיים בתוקף ליטול את תרומת האיש.

אמר ר' חיים: מנהג עכו"ם הוא זה, שכשנותנים מעות לבית תיפלה שלהם, אין נותנים ע"י אמצעי. אבל מנהג ישראל אינו כן, אלא אדרבה, דרכם לתת ע"י אמצעי, כדי שגם ישראל אחר ינהג מכך.

וראיה לדבר מדיני הקרבנות הנה דין הוא שמקבלים קרבנות מעכו"ם רק עולה ולא שלמים (מנחת עג), וטעם יש לדבר, שהרי הגוי אינו מסוגל לתת תרומה לה' שגם אחרים יהנו ממנה. ולפיכך דינו שקרבנו יהיה רק עולה ולא שלמים, כי העולה עולה כליל לה', כרצונו וכדעתו של הגוי המקריב, ואילו השלמים גם הכהנים אוכלים מהם, ואין זה רצונו של העכו"ם. (פרדס יוסף)

"אדם כי יקריב מכם": כתוב במדרש תנחומא: למה לא אמר "איש" כי יקריב? לומר כי אם יחטא האדם כמו אדם הראשון שהתחיל לחטוא, יקריב קרבן. מבאר בספר "כתב סופר" שבאה התורה לעורר לנו, שאפילו אדם חטא כל כך ועבר כל עבירות שבעולם, אל יתייאש מן הרחמים, ויידע שאם ישוב בתשובה שלימה יתכפר לו, והדוגמא לכך היא "אדם הראשון" שלא היתה לו רק מצווה אחת שלא לאכול מעץ הדעת, וגם עליה עבר.

כתב רש"י למה כתוב "אדם" כי יקריב? לומר שכמו "אדם הראשון" לא הקריב מן הגזל שהכל היה שלו, אף אתם אל תקריבו מן הגזל. בספר "מנחת חינוך" כתב: נשאלת השאלה מהו הלימוד מ"אדם הראשון" שלא הקריב מן הגזל, הרי לא היתה לו אפשרות אחרת, כי לא היה לו מימי לגזול? התשובה היא, כך בדיוק צריכה להיות ההרגשה של כל אחד כלפי הממון של השני, שאין לו אפשרות אחרת! שאין עוד אופציה, ממש כמו אצל אדם הראשון.

רבי נתן גשטטנר זצ"ל שואל בספרו "להורות נתן" מדוע כתב רש"י שלא היה לו לאדם הראשון מימי לגזול, הרי היה יכול לגזול מחוה אשתו? והשיב דגם "בבן נח" יש את הכלל שאמרו חז"ל "מה שקנתה אשה קנה בעלה", ואין לה משלה דבר.

"יקריב אותו לרצונו": כתב רש"י שגם כשלא רוצה להתכפר, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני להתכפר. ולמרות שכך מתנהג אדם זה, שמצהיר בתחילה שאינו רוצה להתכפר על חטאיו, על אף הכל הקב"ה מקבל ברצון את קרבנו, ולמשל אבא רוצה לתת לילדו ממתק וכדי לחנכו, מתנה זאת באם יעשה דבר מסוים, למרות שהבן מצידו בקושי עושה את הדבר המסוים, האב מאהבתו לבנו דוחק בו לעשותו כדי שיוכל להעניק לו את הממתק.

"אדם כי יקריב": הרב הקדוש ה"אוהב ישראל" מאפטא זצ"ל סיפר שהוא זוכר את גלגוליו הקודמים: בזמן שבית המקדש היה קיים, הייתי יהודי נכבד ונשוא פנים, אז קראו לי רבי זרח, אפשר לומר שנחשבתי צדיק! "אם כן" שאלוהו תלמידיו, במה נענשתם לשוב ולהתגלגל בעולם? אה, נכשלת פעם אחת ויחידה בעוון חילול שבת... בשוגג, ענה. אמרו, אבל אם היה זה בזמן המקדש - הרי הבאתם קרבן חטאת! אמנם כן, ואל תשאלו עד היום אני זוכר זאת, ואיני יכול להירגע! ענה.

הלכתי לשוק הבהמות לקנות שעירת עיזים לקרבן, דווקא שעירה? שואל המוכר הרי אפשר לשלמים גם זכר, השפלת את עיני ואמרת אמנם כן, אבל זהו קרבן חטאת, נתן בי המוכר עיני ומצמץ בשפתי: לא מתאים לך ר' זרח.

שילמתי ולקחתי את הבהמה לבית המקדש והייתי בטוח שכולם מסתכלים עלי, כולם נדים לי בראשם, כך הגענו לשער הר הבית, והבהמה שנבהלה מהמון העם, נשאה רגלים וברחה, ואני הצדיק ר' זרח רודף אחריה, ואני שואל את העוברים ושבים: אולי ראיתם שעירת עיזים רצה? והם שואלים 'שעירה?' לקרבן חטאת נו... ר' זרח לא מתאים. עד שמצאתי אותה בקרן זוית, וחזרתי אתה את כל הדרך, ובכל קרן רחוב שואלים אותי 'הא? מצאת אותה? שיתכפר לך', איזו הרגשה נוראה! ואני עולה להר הבית ומוסר את הבהמה לכהן והוא שואל אותי 'זבח שלמים?' ואני אומר לו, לא, חטאת היא, ואז הוא מסתכל עלי ואומר: ר' זרח, חטאת? באותו היום הלבינו שערותי, שאלו התלמידים, אם כך רבי, אם הקרבנתם את הקרבן, מדוע התגלגלתם ובאתם שוב לעולם? אמר להם אין לכם מושג מהו הפגם של חילול שבת.

"וערכו עצים": כתוב במדרש תנחומא שכל העצים כשרים למערכה למזבח, חוץ מ"עצי הגפן והזית", ולמה? לפי שהן עושין פירות משובחים. ומזה לומדים שבזכות הבנים אבותיהם מתכבדים. שואל ה"אזנים לתורה": הרי זכות היא לזכות לעלות למזבח ומה כבוד יש לגפן והזית שלא הוכשרו למערכה? ומבאר: העצים רק מכשירים את הקרבן שיוכל ליקרב במזבח אבל אינם הקרבן בעצמו, ולכן הניחו את עצי הגפן והזית כדי שידלדלו פירות משובחים שהפירות עצמן - היין והשמן" יעלו כקרבן לפני ה' על המזבח, וממילא שע"י הבנים מתכבדים כביכול האבות, שגופם היין ושמן נקרב במזבח. גם מי שבעצמו לא זכה ללמוד תורה אם שולח את בנו ללמוד תורה גם הוא עצמו מתעלה ומתכבד ע"י כך.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה": פי' רש"י מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל, שהכל היה שלו, אף אתם לא תקריבו מן הגזל.

בשנים שהיה החפץ חיים' נע ונד ברוסיה, היה מצבו הכלכלי בכי רע, פעם הגיעה לידי מעטפה בדואר מאת נדיב ידוע ממוסקבה ובה שלוש מאות רובל. כשקרא את תוכן המכתב צויה להחזיר מיד את המחאה לבעליה. למקורביו המופתעים הסביר החפץ חיים, כי הוא חושש שיש בכך משום גזל. וכל כך למה, כיון שאת המכתב פותח הנדיב בתיאור ארון של מעלות ותארים, ואם כן הריהו מגלה דעתו כי כך הוא מעריך אותי וכי כל התארים הללו אכן הולמים אותי, ומשום כך הוא שולח לי את סכום התמיכה. אלא, הוסיף החפץ חיים ואמר אלמלי ידע שאינני זכאי אפילו לתואר אחד מן התארים הללו ושאניני אלא יהודי פשוט, ודאי שלא היה שולח לי סכום כזה. וא"כ יש בכך משום חשש גזל.

אחד מן הנוכחים טען כי מצבו של החפץ חיים דחוק מאוד והממון הזה נחוץ למחייתו ומן הדין להשתמש בו. אך החפץ חיים בשלו, כיצד אפשר לעשות דבר שכזה. הרי כל יהודייה פשוטה יודעת שאם טיפת חלב ניתנת על גבי בשר אסור הבשר באכילה, ומה החילוק בין איסור בשר בחלב לבין איסור גזל, עמלם של בני הבית היה לריק והחפץ חיים לא נח ולא שקט עד שאחד מהם הלך לבית הדואר והחזיר את המכתב לשולחו. (החפץ חיים' חייו ופעלו)

"ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה": פירוש רש"י: "לא

נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה, מי דרכו להתנדב מנחה, עני. אמר הקב"ה, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו. מלך הגיע לביקור באחת הערים, ובני העיר החלו להביא לפניו את מתנותיהם. מפני כבודו של המלך הם לא נכנסו בעצמם לטרקלינו של המלך, אלא הגישו את מתנותיהם לשר שעמד בפתח, והוא היה מגיש את המתנה למלך ומוסר לו את שמו של נותן המתנה. והנה הגיע לפתח המלך עני מרוד והביא עמו מתנה השווה פרוטות. באהבתו את המלך הוא החליט לחסוך לחם מפיו ולאסוף פרוטה לפרוטה עד שהתאפשר לו לקנות את המתנה הפשוטה. בהגיע תורו להושיט את המתנה לשר העומד בפתח, הוא סירב להושיט אותה לשר, ובמקום זאת הוא פרץ פנימה הגיע במרוצה למרגלות כסא המלך והושיט לו את המתנה בעצמו. שאל אותו המלך, מדוע לא נהגת כמנהג כל האנשים המוסרים את מתנותיהם לשר.

ענה על כך העני מתנתי היא עניה ודלה. בזיון הוא למלך לקבל מתנה כה פחותה. אולם אם אגיש אותה למלך בעצמי, והמלך יראה את דלותי, הוא יבין שמתנה מועטת זו, מרובה היא עבורי ושלבב שלם ונפש חפצה הנני מגיש אותה למלך. המלך שמע את דבריו, נוכח בצדקתו ואהבתו גברה אל אותו עני.

הנמשל הוא על הפסוק "ונפש כי תקריב" אומרים חז"ל שהעני נחשב כאילו הוא מקריב את נפשו בהביאו קרבן. וכן נאמר בפסוק "כי לא בזה ולא שיקץ ענות עני, ולא הסתיר פניו ממנו" (תהלים כב-כז). ה' מתייחס באהבה וברצון לפניו ולתפילותיהם של העניים. מעשינו מועטים ואנו נחשבים כעניים העומדים בפתח המלך. לכן, עלינו להשתדל בענווה וברצון לחלות את פני המלך עצמו והוא יחוס עלינו.

כאשר ה' יראה שתפילותינו ומעשינו נובעים מעומק לבנו, הוא יקבל אותם באהבה וברצון ואנו נחשב מרואי פני המלך, אהובי ועושי רצונו. (אהל יעקב)

"ויקרא אל משה": המפרשים שואלים מי הוא הקורא, כ"ק

האדמו"ר מסלונים זצ"ל משיב שקולו של הקב"ה "קורא" לאדם בכל מאורעות החיים, ובכל מאורע ומאורע יש בכוחו של היהודי לשמוע את דבר השם, ואת הקריאה המיוחדת המופנית אליו.

פעם הלך הגה"צ רבי ניסים יגן זצ"ל עם בנו ומולם הופיע כלב בולדוג שחור, ענק ממדים, ועיניו מזרות אימה. חלחלה אחזה בהם והם ניסו לשוב על עקבותיהם. כל פסיעה הייתה מלווה בפחד מוות והם חיפשו מקום מסתור. לבסוף, הסתובב הכלב ופנה לכיוון אחר. או אז פרץ הרב יגן בבכי. התפלא בנו: "והרי כעת הסכנה מאחורינו, מה פשר הבכי?!"

ענה הרב: "מדוע אינני מפחד כך מהקב"ה? הרי הקב"ה הוא חוקר כליות ולב! האם הכלב מפחיד יותר? האם פקיד מס הכנסה מפחיד יותר? האם מחלה מפחידה יותר? האם תאונת דרכים מפחידה יותר? על כך אני בוכה!" וכך אמר רבי יחנן: "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם".

סוף מעשה: אל"ף קטנה: בתור האות הראשונה מתוך עשרים

ושתיים אותיות האל"ף ב"ת, "אל"ף" היא ה'ראש' של כל שאר האותיות. הדבר נרמז גם בעובדה שהאות "אל"ף" היא מלשון "אלוף", כלומר 'מנהיג' או 'מפקד'. אולם המושג "אלף קטנה" מסמל דוקא את ההיפך שפלות וענווה. מה שמעלה כמובן את השאלה, למה התורה בחרה לסמל את הענווה של משה, דוקא באות שמייצגת הנהגה וגדולה? וכי לא היה אפשר להעביר את אותו המסר דרך כל אות אחרת?!

אלא משמעות הדברים היא, שגדולה של אדם מצד אחד וענווה מצד שני, לא אמורים להיות שתי ישויות נבדלות. יש אנשים שבדרך כלל הם מלאי ענווה ושפלות,

אבל כשמדובר בתחום בו הם 'גדולים', רגשי הענווה נעלמים לפתע... התורה מלמדת אותנו כאן, אפוא, כי בדיוק באותו תחום שבו באה לידי ביטוי הגדולה שלו (המיוצגת על ידי האות אל"ף), שם צריכה להיות הענווה שלו (המיוצגת על ידי "קטנות"). שכן, הכישרונות הייחודיים והמעלות המיוחדות שלו, הם עצמם אמורים לגרום לו תחושת ענווה, כאשר הוא לוקח בחשבון שכל אדם אחר שהיה זוכה באופן מולד למעלות ייחודיות כאלו, היה עשוי להגיע להישגים גדולים יותר מאלה שהוא הגיע אליהם.

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' תקריבו את

קרבנכם" המגיד הקדוש מדובנא זיע"א, הסביר זאת על פי משל: רועה צאן שכח את תרמילו, וכשהציק לו הרעב נטש את צאנו והשביע נפשו בסעודה דשנה במסעדה.

כשחזר למרעה ולא מצא את צאנו, שאל את אנשי המקום עליהם. וסיפרו לו שצאנו פרצו את הגדר ונכנסו לגן מרהיב העין של שר העיר, רמסו שושנים וקלקלו את הגן. וכשנודע הדבר לשר ציווה לכלאם אצלו. עמד הרועה תוהה ואובד עצות, עד שניגש אליו אחד מזקני העיר ואמר לו, כי ידוע לו שלפני מספר שנים קרה מקרה מעין זה ואותו הרועה שחכם היה, קנה עוגה מפוארת והגישה דורון לפני השר והתנצל על המקרה. נאות לו השר ושחרר את צאנו.

כאשר שמע זאת הרועה, מצא הרעיון חן בעיניו ואף הוא עשה כמעשה קודמו וקנה עוגה מפוארת לשר. אך לדוע מזלו לא מצא את השר במקומו. אלא נודע לו שזה עתה נסע השר לעיר אחרת. לא איבד הרועה את עשתונותיו, הניח את העוגה על שולחן השר, פתח את דיר הצאן ולקח את צאנו.

כשחזר השר למקומו, קרא לו ושאלו, באיזה רשות פתחת את הדיר ולקחת את הצאן? השיב לו הרועה, שעשה כמעשה הרועה שקדם לו. אמר לו השר: שוטה שבעולם, וכי חסר לי כסף ואני צריך את העוגה שלך? אלא אותו רועה התרפס לפני וקבלתי התנצלות. והעוגה באה רק כאות לכניעתו לפני. אך אתה לא עשית כן וראוי להענישך.

והנמשל אין הקדוש ברוך הוא רוצה את גוף הקרבן, אלא את חרטת המקריב והכניעת לבו כמעשה הרועה הראשון דווקא.

"על כל קרבנך תקריב מלח": מסופר על הגה"ק רבי

שלמה זלמן אוירבך זיע"א שהיה מורה לטפח ילדים מוכשרים ומחוננים, שלא כמו ההרגל של המון העם המשקיעים רק בילדים שאינם מוצלחים.

והיה אומר, שילד מוכשר צריך רב מעולה וחרף יותר כדי ללמדו תורה. והיה נותן טעם לשבח ענין זה, שהרי כתוב בתורה "על כל קרבנך תקריב מלח" ובתוספתא שנינו שגם אם המנחה היא מלח, צריך להקריב איתה תוספת מלח.

מכאן יש ללמוד, היה אומר רבי שלמה זלמן, שגם כשמדובר במלח, בילד ממוחל ומוכשר, גם הוא צריך תוספת מלח, דהיינו עידוד והדרכה אמיתית בלימוד, וללמדו ברמה גבוהה יותר לפי כשרונותיו הברוכים.

"ויקרא אל משה": כתוב במדרש שמושה העביר מעט דיו

שנשאר בקולמוסו על מצחו, ומזה קרן אור פניו.

וצריך באור, מדוע הקב"ה הביא לו יותר דיו מכדי צרכו, ולא את הכמות הנדרשת בלבד? כמו כן משמע מדברי המדרש שמושה הוא שגרם שיקרן אור פניו, והרי ברור שאין בכוח הדיו לגרום שיקרן אור פניו, ואם כן מדוע אומר המדרש שמושה עשה זאת?

ונראה לבאר את המדרש, ולומר שבאמת הקב"ה נתן למשה כמות מדויקת של דיו, אך משה מחמת שהיה עניו מכל אדם כתב ויקרא עם א' קטנה - "ויקר" מלשון מקרה ולא "ויקרא" לשון חיבה כפי שמסביר רש"י - ולכן נשאר לו דיו על קולמוסו. את הדיו שנשארה מרח משה על מצחו, והקב"ה גרם לדיו שיקרן את אור פניו של משה לבל יבואו לזלזל בו אחרים כיוון שהיה חשש שמחמת שהוא משפיל את עצמו יבואו אחרים לזלזל בו.

"נפש כי תחטא ומעלה מעל בה'...": הפתעה רבה

ציפתה לסוחרים שבאו ליריד, שהתקיים בסמיכות לעיר ברדיטשוב. תוך כדי שהיו נושאים ונותנים בענייני מסחר, ודנים בדרכים להגביר את המכירות, ראו את הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב מגיע אל היריד.

לפלא היה הדבר בעיניהם, מה לו לרבי לוי יצחק וליריד, הרי זהו מקום מסחר בלבד, וענייני מסחר רחוקים ממנו כמטחוו קשת?!

כאשר קרב אליהם ר' לוי יצחק, שמעו אותו ממלמל לעצמו שוב ושוב: "אוי ואבוי, הסוחרים שכחו!" "מה שכחנו?" שאלו אותו הסוחרים בדאגה. ענה להם ר' לוי יצחק: "אתם דנים בכובד ראש בענייני המסחר, כיצד לנהוג באופן המועיל ביותר לריבוי הרווחים, אך שכחתם לדון בדבר הזהירות שיש לנהוג בשעת המסחר, כדי שחלילה וחס לא תבשלו בעוון החמור של גזל ואונאה!"

"אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם": מי

שמוחזק לאדם גדול או למנהיג עדה וקהילה, ואפילו מנהיג את ביתו, חייב לנהוג משנה זהירות לבל ישל בחטא ואפילו בשוגג, שכן ההמון הפשוט, או בני הבית שאינם מבינים, מחפשים אחרי תירוץ כלשהו להיתלות בו ועל יסוד שוגג שלו הרי הם עוברים עבירות במזיד. "אם הכהן המשיח יחטא" היינו בשוגג, הרי זה גורם "לאשמת העם" היינו מזיד. לפי שמרשים לעצמם על סמך זה לעשות אשמות במזיד.

"והסיר את מוראתו בנוצתה": אמר רבי תנחומא דרך

העוף שהוא פורח ואוכל מן הגזלות מכל הבא לידו, אמר ה' הואיל והמעיים שלו מלאים בגזילות, אל יקריבנו למזבח עד שיסירנו, ואז יוכל העוף לעלות על המזבח. מה שאין כן הבהמה שאוכלת רק מאבוס בעליה לפיכך מקריבין את כולה. העוף אמנם אינו מצווה על הגזל, אלא שרצתה התורה שאנחנו נתבונן בדבר ונרחק מן הגזל.

"ויקרא אל משה": אמר רבי יהודה בוא וראה כמה חביבין

תינוקות לפני הקב"ה. גלתה סנהדרין ולא גלתה שכינה עמהם, וכיון שגלו תינוקות גלתה שכינה עמהם. הדא הוא דכתיב (איכה א, ג) "עולליה הלכו שבי לפני צר" (מדרש איכה פ"א, ה).

ספר ויקרא עוסק בחלקו הגדול בדיני הטהרה וזו הסיבה שדווקא

בו מתחילים ללמוד עם תינוקות של בית רבן, כיוון שעל הבל פיהם העולם קיים. לימוד התורה ושמירת ענייני הטהרה הם מן הדברים המקיימים את העולם.

ישנה סיבה נוספת לכך, והיא, עפ"י דברי הגמרא בשבת (ק"ט) המבהירה את חשיבות לימוד חומש זה עם תינוקות של בית רבן.

"אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן, אמר ליה רב פפא לאב"י, דידי ודיך מא?" (וכי תורתך ותורתך לא ראויים להעמיד את העולם?) "אמר ליה אינו דומה הבל שיש בו חטא להבל שאין בו חטא."

מעשה היה באשה אחת אשר בעלה היה מעניק לה לעיתים תכופות מיני תכשיטים יפים, ותמיד הייתה מתהדרת בהם לפני שכנתה, אשתו של רבנו ר' אלי' לופיאן זצ"ל "תראי איזה עגילים מזהב קנה לי בעלי! תראי איזה צמיד! איזה שעון יד! איזה גורמט מוזהב! הייתי מעוניינת לראות איזה תכשיטים בעלך קונה לך?"

ענתה לה השכנה "אני מוכנה להראות לך את התכשיטים שלי, אבל לא עכשיו, אלא רק בעוד חצי שעה!"

עברה חצי שעה והאשה הסקרנית נכנסה שוב לשכנתה ושאלה אותה "היכן התכשיטים שדיברת עליהם?" והנה נשמע פתאום נקישה על הדלת -

ו"התכשיטים" שלה חזרו מהתלמוד תורה! הצביעה עליהם האמא ואמרה מתוך חיוך של אושר "הנה, אלו התכשיטים שלי! לך יש תכשיטים שתלויים ועומדים על הגוף ולי יש תכשיטים - נשמות מהלכות!"

"את הפקדון אשר הפקד": בתקופת לימודו בין כותלי

"כולל חזון איש", ניהל רבינו גמ"ח כספים לרווחת הציבור. בתקופה מסוימת העביר רבינו את הגמ"ח לניהולו של בנו, מכיוון שהוקשה עליו לנהל את הגמ"ח מפאת חולשתו אז. בנוגע להלוואות שלא הושבו הדריך את בנו: "חובות שנראה כי כבר לא יפרעו, החזר לגמ"ח מכספי הפרטי."

הרי כספים אלו הם כספי צדקה, ואני אינני בעלים למחול עליהם". רבינו אמר, כי כתוב באריז"ל שכאשר אדם מת בלא לפרוע את חובותיו - לא רק הוא עתיד לרדת בגלגול, אלא גם המלוה יתגלגל שוב לעולם הזה כדי שהלווה יוכל להחזיר לו. לכן חשוב היה לו שלא יישארו בגמ"ח שטרי חוב שלא נפרעו.

בנוגע לכך סיפר רבינו: פעם התארח האריז"ל בביתו של עשיר אחד. לפתע השמיע בקשה מעוררת תמיהה: "ברצונו לצאת לראות את אורותיו של העשיר". בעל הבית כבש את פליאתו, והורה לאורחו החשוב את הדרך אל האורות. האריז"ל התבונן כה וכה, והצביע על אחד החמורים. "התואיל לתת לי חמור זה?" שאל.

"דווקא את החמור הזה?!" התפלא העשיר. "לא אוכל לתת אותו. הוא עובד כמו כמה חמורים יחד, ואני מפיק ממנו רווחים עצומים!" האריז"ל שתק וחזר לטרקלינו של העשיר. עתה הביע את רצונו לראות את כל שטרי החוב של מארחו. העשיר הביא ערימה מכובדת של שטרות. "זה שטר הלוואה של היהודי השכן", החל להסביר, "וזה שטר של פלוני הגביר מהעיר הסמוכה, שנקלע לאחרונה לקשיים כלכליים."

האריז"ל הצביע על שטר בלה מיושן: "מהו השטר הזה?" "הו", נזכר העשיר, "זהו שטר חוב של יהודי שנפטר מזמן, כבר אין סיכוי שהכסף יחזור אלי אי פעם."

"התואיל לתת לי את השטר במתנה?" שאל האריז"ל. העשיר משך בכתפיו. "מדוע לא?" האריז"ל נטל את השטר וקרע אותו לגזרים. "כעת לך לראות מה שלומו של החמור שלך", הפטיר.

העשיר יצא מן הטרקלין, וחזר המום. "החמור מת! אינני מבין מה קרה לו! הוא היה בריא וחזק יותר מכל בעלי החיים שברשותי!"

"דע לך", אמר לו האריז"ל, "שבחמור הזה התגלגלה נשמתו של בעל חובך המנוח. משמים חייבו אותו לחזור לעולם הזה בגלגול כדי לפרוע לך את החובות. עתה, משמחלת לו על החוב, באה מנוחה לנשמתו המיוסרת והיא שבה ועלתה לגניז מרומים". (רבי חיים)

קדמי ביטוחים

המרכז הארצי לביטוח רכב

מחירים הכי זולים, תנאים הכי טובים,

והעיקר כולם בבית מרגישים.

דירה. עסק. חיים.

פנסיה. מסכנתא.

ר' קדמי בציון רבי ישראל מהוסיאטיץ

***2770 מתקשרים ומרוויחים...**

לע"נ: ר' משה בר גימול, מרת רחמה בת ביחה, ר'אברהם נתניהו בר אסתר, רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מכלוף בן חסיבה, מיכל בת רינה ז'קלין בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק ונונו בן ממו, ראובן פרץ בן שמחה, רחל בת זהבה ז"ל

לרפואה והצלחת אראלה בת לילי, אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אליס ונונו בת קמרה, יונה בת אסתר

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אליס, יצחק ונונו ומשפחתו